

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS REZERVŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1908 2, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 17,
18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 18¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2019 m. spalio 17 d. Nr. XIII-2497
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. **Valstybės rezervas** – mobilizaciniam, ūkio, sveikatos, krizės valdymo, susisiekimui ir civilinės saugos sistemos funkcionavimo ir nukentėjusių gyventojų poreikiams tenkinti ekstremaliųjų situacijų ar krizės metu ir jų padariniams likviduoti, paskelbus mobilizaciją, įvedus nepaprastąją ar karo padėtį ar kitais šio įstatymo nustatytais atvejais, skirtos:

- 1) lėšos;
- 2) valstybės lėšomis įsigytos materialinių išteklių atsargos;
- 3) materialinių išteklių atsargos, kurių pirkimas valstybės lėšomis nustatytas pagal preliminarįsias viešojo pirkimo–pardavimo sutartis (toliau – preliminariosios sutartys).“

2. Pakeisti 2 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. **Valstybės rezervo materialinių išteklių atsargos** – būtiniausios žemės ūkio ir maisto produktų, civilinės saugos priemonių, medicinos, susisiekimui ir kitos atsargos.“

3. Pakeisti 2 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. **Valstybės rezervo tvarkymas** – valstybės rezervo lėšų naudojimas, valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų įsigijimas, apskaita, laikymas saugojimo vietose, jų keitimas, atnaujinimas, nurašymas, naudojimas, atkūrimas, preliminarinių sutarčių sudarymas ir vykdymo priežiūra.“

4. Pakeisti 2 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme, Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatyme, Lietuvos Respublikos karo padėties įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatyme.“

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„4 straipsnis. Valstybės rezervo sudėtis

1. Valstybės rezervą sudaro šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nurodyti objektai.
2. Valstybės rezervo lėšos yra skirtos materialiniams ištekliams įsigyti, gelbėjimo ir atstatymo darbams ir kitoms reikmėms finansuoti ekstremaliųjų situacijų ar krizės metu, jų padariniams likviduoti, paskelbus mobilizaciją, įvedus nepaprastąją ar karo padėtį ir kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.
3. Civilinės saugos priemonių atsargos – valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų dalis, skiriama krizės valdymui užtikrinti krizės metu, civilinės saugos sistemos funkcionavimui užtikrinti ekstremaliųjų situacijų metu, civilinės saugos pratyboms, teikiant priimančiosios šalies paramą, mobilizacinio ir priimančiosios šalies paramos mokymo pratyboms, paskelbus mobilizaciją, įvedus nepaprastąją ar karo padėtį ir kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.
4. Medicinos atsargos – valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų dalis, skiriama sveikatos priežiūrai užtikrinti ekstremaliųjų situacijų ar krizės metu, civilinės saugos pratyboms, teikiant priimančiosios šalies paramą, mobilizacinio ir priimančiosios šalies paramos mokymo pratyboms, paskelbus mobilizaciją, įvedus nepaprastąją ar karo padėtį ir kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.
5. Žemės ūkio ir (arba) maisto produktų atsargos – valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų dalis, skiriama nukentėjusiems gyventojams aprūpinti žemės ūkio ir (arba) maisto produktais ekstremaliųjų situacijų ar krizės metu, teikiant priimančiosios šalies paramą, mobilizacinio ir priimančiosios šalies paramos mokymo pratyboms, paskelbus mobilizaciją, įvedus nepaprastąją ar karo padėtį ir kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.
6. Susisiekimo atsargos – valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų dalis, skiriama ryšių ir infrastruktūros priežiūrai užtikrinti ekstremaliųjų situacijų ar krizės metu, civilinės saugos pratyboms, teikiant priimančiosios šalies paramą, mobilizacinio ir priimančiosios šalies paramos mokymo pratyboms, paskelbus mobilizaciją, įvedus nepaprastąją ar karo padėtį ir kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.
7. Valstybės rezervą gali sudaryti ir kitos šio straipsnio 2–6 dalyse nenurodytos materialinių išteklių atsargos, reikalingos šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nurodytiems tikslams.“

3 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Vyriausybė tvirtina valstybės rezervo lėšų dydį ir sukaupimo terminus, valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų nomenklatūrą ir jos sudarymo principus, valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų kieki, sukaupimo terminus ir valstybės rezervo atsakinguosius saugotojus, taip pat pagal preliminarąsias sutartis planuojamų prireikus įsigyti materialinių išteklių nomenklatūrą ir kiekius.“

4 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„9 straipsnis. Valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų pirkimas valstybės lėšomis ir jų keitimas

1. Valstybės rezervo tvarkytojai valstybės rezervui skirtus materialinius išteklius valstybės lėšomis perka Viešųjų pirkimų įstatymo, Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo nustatyta tvarka.

2. Šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytos valstybės rezervo materialinių išteklių atsargos keičiamos, jeigu saugojimo metu nustatoma gamybos trūkumų arba jeigu šie ištekliai neatitinka nustatytų saugos, nekenksmingumo sveikatai ir aplinkai bei kokybės reikalavimų ar netinka ilgalaikiam saugojimui. Keičiamų valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų grąžinimo pardavėjui, atlyginimo už jas ir keitimo išlaidų padengimo sąlygos ir tvarka nustatomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu valstybės rezervo tvarkytojo ir pardavėjo pirkimo–pardavimo sutartyje nustatytomis sąlygomis. Jeigu keičiamų valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų neįmanoma grąžinti pagal pirkimo–pardavimo sutarties sąlygas, šie ištekliai parduodami arba nurašomi Vyriausybės nustatyta tvarka valstybės rezervo tvarkytojo sprendimu.“

5 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„10 straipsnis. Valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų saugojimas ir užtikrinimas

1. Valstybės rezervo materialinių išteklių atsargos saugomos Lietuvos Respublikos teritorijoje. Valstybės rezervo materialinių išteklių atsargos saugomos:

1) joms saugoti skirtuose statiniuose, kurių projektavimo techninės ir specialiosios sąlygos ir statinio techninės charakteristikos privalo atitikti Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus saugomų valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų kokybės, saugumo ir panaudojimo galimybių reikalavimus;

2) valstybės rezervo atsakingųjų saugotojų sandėliuose, vadovaujantis valstybės rezervo tvarkytojo ir valstybės rezervo atsakingojo saugotojo pasaugos sutartyje nustatyta materialinių išteklių atsargų saugojimo tvarka.

2. Materialinių išteklių atsargos, kurių pirkimas numatytas pagal preliminarąsias sutartis, nėra nuolatos saugomos; jų tiekimas šiame įstatyme numatytais atvejais užtikrinamas valstybės rezervo tvarkytojo ir tiekėjo sudarytos preliminarosios sutarties sąlygomis.“

6 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytos valstybės rezervo materialinių išteklių atsargos atnaujinamos, kai:

1) iki jų tinkamumo naudoti termino pabaigos liko ne daugiau kaip pusė viso tinkamumo naudoti laiko;

2) nepasibaigus tinkamumo naudoti terminui pablogėja jų kokybė;

3) jos neatitinka pasikeitusių Lietuvos Respublikoje nustatytų saugos ir nekenksmingumo sveikatai bei aplinkai reikalavimų arba analogiškų rinkoje esančių materialinių išteklių kokybės standartų ar techninio lygio.“

2. Pakeisti 11 straipsnio 3 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) civilinės saugos priemonių atsargos, kurios nebuvo parduotos atliekant atnaujinimą arba kurių pardavimo išlaidos būtų didesnės negu lėšos, gautos už parduotas valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas, gali būti perduotos patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti valstybės institucijoms jų steigimo dokumentuose nurodytai veiklai vykdyti ir savivaldybėms savarankiškosioms ir valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti;“.

3. Papildyti 11 straipsnį 6 dalimi:

„6. Kai Vyriausybės sprendimu mažinamas valstybės rezerve saugomų materialinių išteklių atsargų kiekis, nereikalingos valstybės rezervo materialinių išteklių atsargos perleidžiamos šio straipsnio 3 dalyje nustatytais tvarka ir būdais.“

7 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„12 straipsnis. Valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų nurašymas

1. Šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytos valstybės rezervo materialinių išteklių atsargos, kurios nebuvo parduotos ar perduotos valstybės institucijoms, savivaldybėms, labdaros teikėjams, Lietuvos nacionalinei sveikatos sistemai priklausančioms biudžetinėms, viešosioms ar kitoms sveikatos priežiūros įstaigoms ar įmonėms ir kurių neįmanoma parduoti,

kadangi saugojimo metu pasibaigė jų tinkamumo naudoti (vartoti) terminas arba šie išteklių nebeatitinka Lietuvos Respublikoje nustatytų saugos ir nekenksmingumo sveikatai ir aplinkai reikalavimų ar analogiškų rinkoje esančių materialinių išteklių kokybės standartų ar techninio lygio, nurašomos Vyriausybės nustatyta tvarka valstybės rezervo tvarkytojo sprendimu.

2. Jeigu dėl šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytų valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų trūkumų atsiradusių nuostolių atlyginimo neįmanoma išieškoti vadovaujantis Civilinio kodekso nuostatomis dėl to, kad neįmanoma nustatyti asmenų, atsakingų už susidariusius nuostolius, ar dėl nenugalimos jėgos aplinkybių, nustatytų Civiliniame kodekse, šie nuostoliai nurašomi Vyriausybės sprendimu su valstybės rezervo koordinatoriumi suderintu valstybės rezervo tvarkytojo siūlymu.

3. Nurašytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytų valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų sunaikinimą Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja valstybės rezervo tvarkytojas.“

8 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 13 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Susidarius ekstremaliajai situacijai, krizės atveju, paskelbus mobilizaciją ir (arba) įvedus nepaprastąją ar karo padėtį, valstybės rezervo tvarkytojas už šių situacijų administravimą atsakingų institucijų prašymu turi teisę pats priimti sprendimą panaudoti jo tvarkomas arba pagal jo sudarytas preliminarąsias sutartis užtikrinamas valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas. Valstybės rezervo tvarkytojo sprendimai panaudoti valstybės rezervą turi būti nedelsiant pateikti Vyriausybei. Jeigu Vyriausybė šiems sprendimams nepitaria, žalą, atsiradusią dėl nepagrįsto valstybės rezervo panaudojimo, valstybės rezervo tvarkytojas atlygina įstatymų nustatyta tvarka. Valstybės rezervo tvarkytojas, priėmęs sprendimą panaudoti valstybės rezervą, turi iš karto po sprendimo priėmimo, vadovaudamasis preliminarąja sutartimi, su atitinkamu tiekėju sudaryti valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų pirkimo sutartį.“

2. Pakeisti 13 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais naudojamų valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų, naftos produktų ir naftos valstybės atsargų gabenimą į panaudojimo vietą organizuoja ekstremaliųjų situacijų operacijų centrai arba už krizės valdymą atsakinga institucija, paskirta Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo nustatyta tvarka, o į panaudojimo vietą gabena valstybės, savivaldybių institucijos, įstaigos, įmonės ar kiti subjektai, dalyvaujantys likviduojant ekstremaliąją situaciją ar krizę, arba valstybės ir savivaldybių institucijos, prašančios suteikti pagalbą, arba preliminariosiose sutartyse nurodyti subjektai.“

9 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 17 straipsnio 1 dalį nauju 6 punktu:

„6) sudaro preliminarįsias sutartis dėl valstybės rezervo materialinių išteklių poreikių tenkinimo ir atlieka preliminarųjų sutarčių vykdymo priežiūrą šio įstatymo 18¹ straipsnyje nustatyta tvarka, prireikus šių sutarčių pagrindu įsigyja valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas;“.

2. Buvusius 17 straipsnio 1 dalies 6–11 punktus laikyti atitinkamai 7–12 punktais.

3. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) Vyriausybės nustatyta tvarka priima sprendimus nurašyti šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytas valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas;“.

4. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) suderinęs su valstybės rezervo koordinatoriumi, teikia Vyriausybei siūlymus nurašyti dėl šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytų valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų trūkumo atsiradusius nuostolius, viršijančius natūralios netekties normas, jeigu negalima išreikalauti atkurti trūkstamas valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas ir išieškoti nuostolių atlyginimą iš už jų susidarymą atsakingų asmenų;“.

5. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10) organizuoja ir kontroliuoja šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytų valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų atnaujinimą, keitimą, atkūrimą bei sunaikinimą ir tikrina valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų saugojimo sąlygas;“.

6. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

„11) organizuoja šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytų valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų darbinės būklės periodinius tikrinimus;“.

7. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12) naudoja su valstybės rezervo tvarkymu ir administravimu susijusias šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytas valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas ir kontroliuoja jų naudojimą.“

10 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„18 straipsnis. Valstybės rezervo atsakingasis saugotojas

1. Valstybės rezervo atsakingasis saugotojas:

1) Buhalterinės apskaitos įstatymo nustatyta tvarka traukia į apskaitą saugomas šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytas valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas;

2) vadovaudamasis Civilinio kodekso nuostatomis ir vykdydamas sudarytoje pasaulios sutartyje nustatytus įsipareigojimus, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka inventorizuoja saugomas šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytas valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas ir informuoja rezervo tvarkytoją apie inventorizacijos rezultatus;

3) užtikrina tinkamą šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytų valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų saugojimą, jų tinkamos kokybės išlaikymą;

4) kontroliuoja, ar saugomos šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytos valstybės rezervo materialinių išteklių atsargos atitinka Lietuvos Respublikoje nustatytus saugos ir nekenksmingumo sveikatai bei aplinkai reikalavimus;

5) palaiko valstybės rezervui priklausančių saugomų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytų materialinių išteklių atsargų darbinę būklę;

6) užtikrina, kad valstybės rezervo naudojimo metu saugomos šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytos valstybės rezervo materialinių išteklių atsargos būtų laiku perduotos Vyriausybės nustatytiems subjektams.

2. Valstybės rezervo atsakingojo saugotojo, saugančio valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas, įsipareigojimai ir atsakomybė nustatomi valstybės rezervo tvarkytojo ir valstybės rezervo atsakingojo saugotojo sudarytoje pasaulios sutartyje.

3. Valstybės rezervo atsakingasis saugotojas, nepažeisdamas pasaulios sutartyje nustatytų sąlygų, valstybės rezervo tvarkytojo leidimu gali sudaryti pasaulios sutartis su kitomis įmonėmis dėl šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytų valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų saugojimo.“

11 straipsnis. Įstatymo papildymas 18¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 18¹ straipsniu:

„18¹ straipsnis. Tiekėjo pareigos ir pareigų laikymosi priežiūra

1. Tiekėjas, sudaręs preliminarįją sutartį su valstybės rezervo tvarkytoju, užtikrina, kad valstybės rezervo materialinių išteklių atsargos sudarius pirkimo sutartį preliminariosios sutarties pagrindu būtų laiku perduotos Vyriausybės ar jos pavedimu valstybės rezervo tvarkytojo nustatytiems subjektams, sudaro galimybę valstybės rezervo tvarkytojui kartą per metus patikrinti tiekėjo galimybes užtikrinti preliminariojoje sutartyje nustatyto kiekio ir rūšies valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų tiekimą ir jų pristatymą per preliminariojoje sutartyje nustatytą terminą (toliau – tiekimas ir pristatymas).

2. Tikrinant tiekėjo galimybes užtikrinti tiekimą ir pristatymą, valstybės rezervo tvarkytojo prašymu tiekėjas per valstybės rezervo tvarkytojo nustatytą ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų terminą privalo pateikti dokumentus, patvirtinančius tiekėjo galimybę užtikrinti tiekimą ir

pristatymą. Tiekėjo motyvuotu prašymu šioje dalyje nurodytas 5 darbo dienų terminas valstybės rezervo tvarkytojo sprendimu vieną kartą gali būti pratęstas ne daugiau kaip 5 darbo dienomis. Tiekėjas, negalėdamas pateikti dokumentų, patvirtinančių tiekėjo galimybę užtikrinti tiekimą ir pristatymą, turi teisę pateikti kitus faktinius duomenis, patvirtinančius galimybę užtikrinti tiekimą ir pristatymą. Valstybės rezervo tvarkytojas, atsižvelgdamas į preliminariniojoje sutartyje nurodytų valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų kiekį ir rūšį, pristatymo terminus, vertina, ar tiekėjo pateikti dokumentai arba kiti faktiniai duomenys patvirtina tiekėjo galimybę užtikrinti tiekimą ir pristatymą.

3. Valstybės rezervo tvarkytojas privalo vienašališkai nutraukti preliminarniąją sutartį su tiekėju, kuris per valstybės rezervo tvarkytojo nustatytą terminą nepateikia dokumentų ir (arba) faktinių duomenų, patvirtinančių tiekėjo galimybę užtikrinti tiekimą ir pristatymą, ir neprašo pratęsti termino reikalingiems dokumentams ar kitiems faktiniams duomenims pateikti arba, pratęsus terminą, nepateikia reikiamų dokumentų ir (arba) faktinių duomenų, arba pateikia dokumentus ir (arba) faktinius duomenis, kurie nepatvirtina tiekėjo galimybės užtikrinti tiekimą ir pristatymą. Nutraukiant preliminarniąją sutartį, laikomasi Viešųjų pirkimų įstatyme ir Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatyme nustatytos preliminarinių sutarčių nutraukimo tvarkos.

4. Kiti tiekėjo įsipareigojimai ir atsakomybė, atsižvelgiant į preliminariniojoje sutartyje nurodomą tiekimą ir pristatymą, nustatomi valstybės rezervo tvarkytojo ir tiekėjo sudarytoje preliminariniojoje sutartyje.“

12 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. lapkričio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir (arba) jos įgaliotos institucijos iki 2019 m. spalio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda